

San Pedro jo'e chũ'o tocha saosi'ea'me

Chũ'o saosi'ea'me

1 ¹ Chũ'u, Simón Pedro, Jesucristo'te cho'oche cho'okaiũ Repaũ saosi'kũpi ija'ova utija'ova jo'e tocha saomũ mũsanũkonare, chũkũna cuasacheja'che Repaũ'te re'oja'che cuasajũ pa'inare. Dios mai Cuasakũ maire vati toa sani uuche Ñsekaikũji Jesucristo Re'okũjekũ mũsanũkonare jã'aja'ñe cuasache jo'kasi'kũa'mũ. ² Maire Paakũ Jesucristo pa'ichena'me Dios pa'iche masinajejũ Ñcuauji re'oja'che pa'iche karama'ñe cho'okaiũna re'oja'che pa'ijũ'u.

Dioni cuasajũ re'oja'che pa'iche'me

³ Dios peore Cho'omasijekũ peore Paakũ Re'okũjekũ maire chẽa paakũ Repaũ pa'iche'te masia'jũ chini kũakũ'mũ. Ñcuachi'a maipi Repaũni masi cuasajũ re'oja'chere cho'ojũ paapũ chini maire karache peore ñsimũ Repaũ. ⁴ Jã'aja'ñe Pa'ikũjekũ maire Repaũ, “Rũa re'oja'chere cho'okaija'mũ chũ'u”, chiisi'e cho'okaimũ Repaũ, maipi rekoñoã re'ojarekoñoãre paajũ Repaũ pa'icheja'che re'oja'che pa'imasijũ, jũvomasijũ Repaũ'te cuasamana ñcuauache cu'ache cho'oche'te ña chẽa ñcuaja'che cho'omanea'jũ chini. ⁵ Jã'ajekũna Repaũni cuasajũ peore cho'ore'ochetu'ka cho'ojũ, ñamema'ñe re'oja'che cho'oche'te che'chejũ'u. Re'oja'chere cho'ojũ pa'imasiche'te che'chejũ'u. ⁶ Pa'imasijũ cu'a jũvomasiche'te che'chejũ'u. Cu'ache cho'oche'te jũvomasijũ cu'ache ti'jñetojẽ'e ñcua Diore cuasajũ pojojũ pa'ijũ'u. Jã'aja'ñe pa'ijũ Diore masi cuasajũ pojoche'te che'chejũ'u. ⁷ Ñcuachi'a mũsanũkona majapãijanare cuasajũ pãi ñcuanũkore oijũ pa'ijũ'u.

⁸ Mũsanũkonapi jã'aja'ñe pa'ijũ si'arũmũ na'a rũa re'oja'che pa'iche'te che'chejũ pa'lito chekũna mũsanũkona pa'iche re'oja'chere ña chẽajanaa'me, mũsanũkonapi Maire Paakũni Jesucristoni cuasate'emapũna. ⁹ Jã'aja'ñe cho'omanata'ni Dioni masi cuasavesujũ repaña cu'ache cho'osi'e Dios tũnosõkaisi'e cavesũsõsinajejũ na'ava'na pa'icheja'che pa'ime. ¹⁰ Jã'aje-

kuna, chu'u majapãijana, musanukonani Diopi chëa paakuna si'arumu na'a re'oja'che pa'ijü Repau neena pa'iche cho'o ñojü'u. Jã'aja'ñe cho'o-jü pani jmamakarujê'e cacu'amanejanaa'me musanukona. ¹¹Ûcuachi'a musanukonare Dios Repau pa'icheja si'amacheja kakache üsema'ñe rua pojokü cuaaja'mü, Maire Paakü Jesucristo maire vati toa sani uuche üsekaikü chü'ukü pa'icheja.

¹²Jã'ajekuna chu'u musanukonare repare cavesumaneal'jü chini peore cuasakü si'arumu kuakü pa'ija'mü, musanukonare che'chosi'e chu'o ücuarepare masijü re'oja'che cho'ojü pa'inareta'ni. ¹³Chu'u vajüü pa'irü-mujatü'ka jã'aja'ñe chu'vakü pasa chiimü chu'u, musanukonapi repare cuhama'ñe cuasajü paarü chini. ¹⁴Maire Paakü Jesucristoji kuauna chu'u jmamakarü pani jünisõjañe masimü chu'u. ¹⁵Jã'ata'ni chu'are peore cho'ore'ochetü'ka che'choja'mü chu'u, musanukonapi chu'u jünisõsirü-mujê'e ücua cuasajü paarü chini.

Jesucristo Peore Masiü re'oja'che ñokuna ñasi'ere kuamu

¹⁶Chükuna musanukonare Maire Paakü Jesucristo masichena'me Repau jo'e rajache che'chosi'e rupü aichü'o kuamasinapi cuasa kuarena asa kuasi'ema'mü. Chükunapi ñasinaa'me Repau pa'iche, Ûcuajü Repau päi chü'ukü pa'iche'te rua re'oja'che ñokuna. ¹⁷⁻¹⁸Chükuna reparümü Maire Paakuna'me aiküti Dios pa'ikütire muni pa'ijü Repau'te Jesure re'oja'che ñokü'te ñajü Repau päi chü'ukü pa'iche'te kua jñaukü cunaumüpi mai Ja'kü Dios Peore Paakü Re'okü i'kachü'o ija'che chiiche'te asasinaa'me: "Iku chu'u chíia'mü. Chu'u rua oiü pojokü'mü ikü", chiisi'kua'mü Dios.

¹⁹Musanukona Dios chu'o kuasina aperümü tocha jo'kasi'e kuachü'o ücuarepa asamasijü cuasame. Chura chükuna kuasi'ere asa na'a masi cuasajü'u. Ija'chea'me: Ñami chijacheja uopüji si'añami miakuna jo'e apeñatatojatü'ka re'oja'che pa'ire'omü. Ûcuaja'che Dios chü'üñe asa chëa cho'ojü pani Repau jo'e raiumucusejatü'ka re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona. ²⁰⁻²¹Iere masijü'u: Dios chu'o kuasina kuajü tocha jo'kasi'e Dios chu'o pa'ikorovü repanachi'a cuasajü tochasi'epi pa'ima'mü. Jmamakarujê'e repana cuasache i'kamapü Dios Rekocho chü'üñechi'a kuajü Repau chu'o masi kuaasome repana. Jã'ajekuna repana tocha jo'kasi'e Dios chu'ojekü päi repanare uache cuasajü kuacu'amü.

Jorechü'o che'chona pa'iche'te kuamu

2 ¹Aperümü pa'isinare Israelpäi kuanupü Dios chu'o kuanapi pa'ijuna ücuachi'a jorechü'o che'chona paniasome, "Dios chu'o kuanaa'me chükuna", chiijü jorechü'o che'chona. Irümü ücuaja'che jorechü'o che'chona rani musanukonana'me pa'ijanaa'me. Maire Paakü jüni ro'ikaisi'ere jachajü musanukonani cacu'oñu chini jorechü'o jmanukoruächi'a che'chojü

teana cho'osōjanaa'me repana. ²Repana cu'ache cho'oju pa'iche'te Jesure cuasanapi jainuko ña chēa repana pa'icheja'che pa'ijuna chekuna pāi repana pa'iche'te ña cu'ache cutujanaa'me. Ūcuarepare, “Dios chū'o cuasache cu'amū”, chiijanaa'me. ³Repana jorechū'o che'chona kurineenajeju musanukonarejē'e cuasama'ñe rupū repanare uachechi'a jñaañu chini cho'oju cu'ache che'chojanaa'me. Jā'ata'ni repana cu'ache cho'osi'e ro'i tā'tachejē'e peoche rua cu'ache ti'lñeja'mū repanare, aperumū Dios, “Pāi cu'ache cho'onare ija'che cho'oja'mū chū'ū”, chiisi'epi.

⁴Aperumū Dios ángeleva'nare Repaū'te jachaju cho'osi'e cu'a tñnoma'ñe ūcua cuasakū vati toana rua chijachejana sējoasomū, pāi ūcuanuko cho'osi'e Repaū chū'urumujatū'ka, quēo suosiva'naja'ñe paarpū chini. ⁵Ūcuachi'a aperumū Noé reparumū pa'isinare chū'vasi'eta'ni repanapi jachajuna repana cu'ache cho'osi'e tñnoma'ñe ūcua cuasakū oko rua ra cheja peore ko'sa timusōñe chū'uasomū Dios, cu'anapi peore cho'osōajū chini. Noere re'oja'che pa'iche chū'vakū'techi'a te'eu'te jū'ñe ūsekū, chekūnare sieterepanare ūcuachi'a ūseasomū Repaū. ⁶Ūcuachi'a aperumū pa'isinare Sodoma vū'ejoopona'me Gomorra vū'ejoopo pa'isinare uusō'ñe'te chū'uasomū Dios, repajoopoāpi peore ūhacū'tapoāchi'a uusō'akū chini. Na'a pa'isirumū pa'ijū cu'ache cho'ojanapi repajoopoā pa'inare cu'ache ti'lñesi'ere asa kākū repana cu'ache cho'oche'te ūhasō re'oja'che pa'iche'te che'cheju paarpū chini jā'aja'ñe cho'oasomū Dios. ⁷Jā'ata'ni reparumū Lo'techi'a uumanea'kū chini etoasomū Dios, re'oja'che pa'ia repana cu'ache cho'oche ñakū oia pa'isi'kure.

⁸Repaū Lot re'oja'che pa'ikūji pāi cu'ache pa'inani ja'me pa'ia repaū rekocho re'oja'che cuasakūjekū repanapi si'arumū cu'ache cho'ojuña ñakū ūcuachi'a asakū rua oia paniasomū repaū rekocho. ⁹Jā'are cuasaju iere masime mai: Dios Repaū neenare cu'ache ti'lñeto ūsekaimasiche. Ūcuachi'a cu'ache pa'inare Repaū pāi ūcuanuko cho'osi'e ro'iche chū'urumujatū'ka chēa vati toa sao paamasiche masime mai. ¹⁰Pāi tiiñe cuasaju repanare uachechi'a cho'onana'me Maire Paakū chū'ūñe cuheju jachanare na'a rua cu'ache chū'ujajū Repaū. Repana cuasaju pa'iche rua i'kajū cūnaumūre pa'ijū peore chū'ūnare ñomanarejē'e cuasa, kākūma'ñe cu'ache cutunaa'me repana. ¹¹Jā'ata'ni ángeles na'a rua koka paaju na'a rua masinata'ni Dios asakū'te jā'aja'ñe cu'ache i'kama'ñe ña, kākūme repanare jorechū'o che'chonare.

¹²Repana jorechū'o che'chona pa'ivesujū repanare uachechi'a cho'oju cuasavesujū cu'ava'na pa'icheja'che pa'inaa'me. Repana ñamamajñarūāna'me ñamanare cu'ache i'kajū, cu'ava'na chēa vanisōcojñoneja'ñe cho'osōjanaa'me repana. ¹³Repanare uache cho'orūmū pojoju cu'ache cho'ochejē'e cuasama'ñe cho'osi'e ro'i chekūnare repana cu'ache cho'osi'ejā'che cho'ocojñojanaa'me. Musanukona chi'i sāiñechi'a pojoju āu

āirum̄ ja'me chi'i vajuch̄ache ñoñe repanare uache r̄ua t̄iñe cho'oj̄u jorenaa'me repana.

¹⁴Romio'te te'eo'terej̄e' uache ñama'ñe pa'imapu r̄ua cu'ache cho'onata'ni ca'namanaa'me repana. Dioni apucasaj̄u re'oja'che cho'o koka peova'nare jorej̄u cu'ache che'choj̄u cac̄u'onaa'me repana. Cu'achechi'a cho'onaj̄ej̄u kuri chii ainaa'me repana. Repana cu'ache ro'i Dios toana saoja'm̄u repanare. ¹⁵Ma'a rūhiñe saima'a saicuhej̄u t̄iima'ana sani caves̄sinaja'ñe re'oja'che pa'iche ūhasō cu'ache pa'inaa'me repana. Beor mamak̄u Balaam kurire koorā chini cu'ache cho'osi'eja'che cho'onaa'me repana. ¹⁶Repa'u'te Balaamre cu'ache cho'ora chini saik̄uni burrava'o ch̄u'o i'kamava'ota'ni repa'u t̄iñe cho'oj̄asa chini saiche'te ūseko p̄ai ch̄u'opi i'kako ke'reko'teta'ni jachaasom̄u.

¹⁷Repana jorech̄u'o che'chona oko puni oko raimana pa'icheja'che pa'ij̄u oko rara chini rama'ñe tuta saoch̄ej̄a'che jorenaj̄ej̄u vati toa r̄ua chij̄ach̄ej̄are ai sani pa'ij̄anaa'me. ¹⁸“R̄ua masime ch̄uk̄una”, chiij̄u peoche i'kaj̄u cu'ache cho'oche ūhasō aperepa re'oja'che pa'inare jorej̄u cu'ache che'choj̄u, “Ūcuauache cho'ore'om̄u”, chiij̄u cac̄u'ome repana. ¹⁹“Ch̄uk̄una che'choche'te asa ch̄ea m̄usan̄konare uache cho'oj̄u pani re'oja'che pa'ij̄anaa'me”, chiij̄u jorenaa'me repana. J̄ā'ata'ni repapani re'oja'che cho'oñu chiito cu'achechi'a cho'omasinaj̄ej̄una cho'oc̄u'ak̄u'm̄u repanare. P̄ai ūcuauko ch̄ea paacoj̄ñonaja'ñechi'a pa'ij̄u repana si'arum̄u cho'oj̄u pa'iche ūhasōuanareta'ni ūhacu'am̄u, cho'oj̄u che'chesōrena. ²⁰Cu'ache pa'isinapi Maire Paak̄uni Jesucristoni vati toa sani uuche Ūsekaik̄uni cuasaj̄u jovo Ūcuauji cho'okaīna Repa'u'te cuasamana cuasacheja'che cuasaj̄u cu'ache cho'oche'te ūhasō re'oja'che cho'oj̄u pa'isinapi caves̄sō jo'e cu'ache cho'oj̄u pa'ito aperum̄u pa'isi'e na'a r̄ua cu'aja'm̄u repanare. ²¹Dioni cuasamapu re'oja'che pa'imanare r̄ua cu'am̄u. J̄ā'ata'ni Jesure jovosinapi Repa'u ch̄ū'uñe jachaj̄u Repa'u'te cuasache jo'kasōsinare na'a r̄ua cu'aja'm̄u. ²²J̄ā'aja'ñe cho'ona ija'che chiicheja'che pa'ime: “Jamuchai repa'u sisosi'e jo'e āim̄u. Jo'chasēse cuchasina cha'orphana'p̄na teana ūme si'si cho'osōme”, chiicheja'che pa'ime.

Maire Paak̄u jo'e raj̄achere kuam̄u

3 ¹Asarepaj̄ū'u, ch̄u'u majap̄āij̄ana. Ija'ova utija'ova jo'e tocha saom̄u ch̄u'u m̄usan̄konare ch̄u'u ch̄u'vak̄u ka'chañō tocha saoch̄u'ore m̄usan̄konapi caves̄ma'ñe rūhiñe cuasaj̄u paapu chini. ²Caves̄ma'ñe pa'ij̄u aperum̄u Dios ch̄u'o kuasina tocha jo'kasi'e cuasaj̄u pa'ij̄ū'u. Ūcuachi'a ch̄uk̄una Repa'u saosina Maire Paak̄u vati toa sani uuche Ūsekaik̄uji ch̄ū'uñu m̄usan̄konare che'chosi'e caves̄ma'ñe cuasaj̄u pa'ij̄ū'u.

³Ie ūcuachi'a cuasaj̄ū'u: Chuta'a Jesús jo'e raimarum̄u p̄ai repanare uachechi'a cuasaj̄u cu'ache cho'oj̄u pa'ina rani p̄aisoj̄anaa'me m̄usan̄konare.

4 Ija'che i'kajanaa'me repana: “¿Je'se pa'ina Cristo, ‘Jo'e raija'mu chu'u’, chiisi'kuta'ni raima'ku? Repau'te jovo mai ja'kupaija'ne pa'iju maire che'choju pa'isina peore jünisöcuhasinaa'me. Jä'ata'ni cheja pa'iche mamarumupi sañoma'ne ücuate'e pa'imü. Raimanejacosomü Repau”, chiijanaa'me. 5 Repana jorena mamarumü cho'osi'ere cuasacuheju jä'aja'ne i'kame. Jä'ata'ni Diopi chü'ukuna cheja pa'iche te'eñoã sa'ñeku pa'imü. Aperumü Diopi i'kauna cunaumü peosiumupi paniasomü. Ücuachi'a Repauji i'kauna okochi'a pa'isi'e cheja paniasomü. Po'ona'me chiaraã chiañaã paau chini jä'aja'ne cho'oasomü Repau. 6 Ücuachi'a na'a pa'isirumü okopi rüa ra, chejare peore ko'sa timuuna cheja pa'iche peore cho'osöasomü. 7 Chura pa'iche cunaumuna'me cheja päi ücuauko cho'osi'e Dios cuasa cu'ache cho'osinare vati toa saoumucusena Ücuauji chü'uuna peore uu sañosöja'mü.

8 Ücuachi'a, chu'u majapajana, ie cavesuma'ne cuasaju pa'ijü'u: Maire Paaku cuasato te'eumucuse milrepaüsürümüja'neasomü. Ücuachi'a milrepaüsürümü te'eumucuseja'cheasomü Repau'te. 9 Päi te'ena cuasato Maire Paaku Repau, “Jo'e raija'mu chu'u”, chiisi'e na'mi rairüja'chere raimanesi'kuamü. “Churajê'e rüa jeerumuta'ni rairüja'chere raimane-cuhamü Repau”, chiime. Jä'ata'ni Repau'te raire'oumucusepi caranisöuna raima'ne pa'ima'mü Repau. Rupü maini oiü Repau'te jovojanapi repana cu'ache cho'ochete ühasö Repauni cuasaju jovo te'eujê'e cho'osömanea'ju chini cha'aku raima'ne pa'imü Repau.

10 Maire Paaku jo'e raiumucuse teana ti'aja'mü. Ñaau ni pê'jeju raimauna cha'ate'e päi pê'jemaumucusena ñaau raicheja'che Maire Paaku ücuaja'che Repau'te pê'jemaumucusena raija'mü. Reparumü cunaumü pa'iche rüa vajuçhuache asoche peore uu ñañosöja'mü. Cheja ücuachi'a repacheja pa'ichena'me peore uu sañosöja'mü Diopi chü'uuna.

11 Peore jä'aja'ne ñañosöjañekuna asa kuku cu'ache cho'ochete peore ühasö Repauni masi cuasaju pojoju pa'ijü'u müsankona. 12 Müsanukonare peore cho'ore'ochetu'ka re'oja'chere cho'ojü Dios Repau masiche peore cho'o ñoumucusere cha'aju pa'ijü'u, na'a na'mi raau chini. Repaumucuse cunaumü uu ñañosöja'mü. Cu'amajñaruata'ni toapi peore uu ko'sisöja'mü. 13 Maita'ni Dios, “Ija'che cho'oja'mu chu'u”, chiisichejñare cheja mamachejana'me cunaumü mamaumüre cha'aju pa'ime, re'onachi'a pa'iju re'oja'chechi'a cho'ojachejñare.

14 Jä'ajekuna, chu'u majapajana, jä'are cha'aju peore cho'ore'ochetu'ka Repauna'me re'oja'che pa'iju, re'oja'chere cuasaju cu'ache peona pa'ijü'u, Diopi re'oja'che pa'inani rani ñaa'ku. 15 Maire Paaku maini oiü vati toa sani uuche'te üsekü maipi Repauni jovo Ücuauuna'me si'arumü paaru chini cha'ache cavesuma'ne cuasajü'u. Mai majapaiüja'iu mai rüa cuasaku Pablo ücuachi'a Diopi cho'okaiuna masiku ücuate'ere kuku

tocha saosi'kua'mu musanukonare. ¹⁶ Repau Pablo tocha saosija'o si'aja'o jā'are kuumu. Jā'ata'ni repaja'o tochasi'e te'emajñaruã asavesache kuaaku tochasi'ea'me. Jā'ajekuna Diore masi cuasamana repare asavesuju cheke Dios chu'o tochasi'e che'chocheja'che repana cuasachechi'a tiiñe che'chome. Jā'aja'ñe repana cuasachechi'a che'choju masi kuamanesi'e ro'i cho'osōjanaa'me repana.

¹⁷ Jā'ajekuna, chu'u majapāijana, musanukona chuta'a repana raimarumu asasinajeju ñarepaju pa'ijū'u, re'oja'che pa'iche'te repapani rani jorechu'ore che'chojuna asa chēa cuasaju cacu'ocojñoñe. ¹⁸ Ūcua re'oja'che pa'iju Maire Paaku vati toa sani uuche Ūsekaiku Jesucristo pa'iche'te na'a rua che'cheju si'arumu Repauni na'a rua cuasaju pa'ijū'u. Irumari ai si'arumu pojocojñoku paau Repau. Jā'aja'ñe paau. Re'omu.

Pedro